

การส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

**THE ENHANCING OF READING AND WRITING SKILLS THROUGH
SCHOOL-BASED MANAGEMENT IN PATROL POLICE SCHOOL**

ปรารธนา โกวิทยางกูร^{1*}, เบญจมาศ พุทธิมา²
Pratana Govittayangkul^{1*}, Benjamas Phutthima²

^{1*,2}ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิธีวิทยาการวิจัยและการประเมิน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง 52100 ประเทศไทย

^{1*,2}Assistant Professor, Program in Research Methodology and Evaluation, Faculty of Education, Lampang Rajabhat University, Lampang Province 52100 Thailand

E-mail address (Corresponding author) : ¹pratana.go@gmail.com (Author) : ²pbbenjamas@gmail.com

รับบทความ : 1 เมษายน 2565 / ปรับแก้ไข : 7 พฤษภาคม 2565 / ตอปรับบทความ : 2 มิถุนายน 2565

Received : 1 April 2022 / Revised : 7 May 2022 / Accepted : 2 June 2022

DOI : 10.14456/nrru-rdi.2022.68

ABSTRACT

Reading and writing are essential for students to use in their learning. The purposes of this study were to analyze the conditions, problems, and contextual needs of the learning management and writing skills through school-based management at the Patrol Police School. The samples were 50 teachers and 520 students from 7 Border Patrol Police Schools, obtained by simple random sampling. The research tools were the questionnaires, the curriculum for developing teachers' learning management, the learning management assessment form, the reading and writing test, and the focus group form. All the tools have been assessed for validity, with IOC values higher than 0.50. Data was collected by 1) surveying the conditions and problems of teachers' learning management; 2) developing the teaching that promotes reading and writing skills through school-based management, and 3) monitoring and assessing the students' reading and writing skills through school-based management. The data were analyzed by percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test. The findings revealed that; 1) Students had difficulty in reading and writing and there was a need for enhancing the students' reading and writing skills, and 2) Teachers could plan and manage to learn at a high level. Students' reading and writing skills were improved statistically significantly at the 0.05 level. Therefore, using school-based management could promote both the teachers' and students' potential for teaching and learning.

Keywords : Reading and writing skill, Patrol police school, School-based management

บทคัดย่อ

การอ่าน การเขียนเป็นทักษะสำคัญสำหรับนักเรียน เพื่อใช้ในการเรียนรู้ โดยการวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพ ปัญหา ความต้องการตามบริบทในการจัดการเรียนรู้ และเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน กลุ่มตัวอย่างคือ ครู 50 คน นักเรียน 520 คน ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 7 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม หลักสูตรพัฒนาการจัดการเรียนรู้ แบบประเมินแผนและแบบประเมินการจัดการเรียนรู้แบบทดสอบ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เครื่องมือทุกชนิดผ่านการหาคุณภาพ ได้ค่าความเที่ยงตรงมากกว่า 0.50 ทุกฉบับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดย 1) สสำรวจสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ของครู 2) พัฒนาการสอนที่ส่งเสริมการอ่าน เขียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 3) ดำเนินการติดตามและประเมินทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน สถิติที่ใช้คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบ t-test และ F-test ผลการวิจัยพบว่า 1) ก่อนพัฒนานักเรียนมีปัญหาการอ่านการเขียน และมีความต้องการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน 2) ครูผู้สอน

มีความสามารถในการจัดทำแผนและจัดการเรียนรู้ในระดับดีมาก นักเรียนมีทักษะการการอ่านและการเขียนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนั้นการใช้โรงเรียนเป็นฐาน จึงสามารถพัฒนาศักยภาพของครูผู้สอนและนักเรียนได้ดีมากขึ้น

คำสำคัญ : ทักษะการอ่านและการเขียน, โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน, โรงเรียนเป็นฐาน

บทนำ

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติและเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถใช้ประกอบการทำงานรวมถึงการดำรงชีวิตร่วมกันได้อย่างสันติสุข เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี สุนทรียภาพ เป็นสมบัติอันล้ำค่าควรการเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่ คู่ชาติไทยตลอดไป กระทรวงศึกษาธิการ (Ministry of Education, 2008, p. 37) การอ่านและการเขียน เป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาความรู้ ความคิด เสริมประสบการณ์ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ที่ยิ่งอ่านมาก ยิ่งมีความรู้มาก ยิ่งเขียนเป็น ยิ่งได้ประสบการณ์ สร้างโอกาสในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว สังคม และประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรือง

การอ่านเป็นกระบวนการรับรู้ความหมายของสารจากลายลักษณ์อักษร การแปลตัวหนังสือ มาเป็นเสียง และความหมาย การอ่านมีเป้าหมายอยู่ที่ผู้อ่านต้องเข้าใจสารและรับรู้ ความหมายของสิ่งที่อ่าน มีทั้งการอ่านออกเสียง และการอ่านในใจ (Hirunpradit, 2009, p. 12) การเขียนเป็นกระบวนการถ่ายทอดทั้งความรู้ ความรู้สึก ความคิด หรือข้อมูลที่ต้องการถ่ายทอดไปสู่ผู้อ่าน โดยใช้ลายลักษณ์อักษรเป็นสื่อที่จะส่งสารอันมีความหมายไปยังผู้รับสาร ซึ่งต้องอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ เพื่อสื่อความหมายให้ผู้รับสารเข้าใจ ดังนั้นการเขียนจึงเป็นทักษะ ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาความเจริญก้าวหน้าของมนุษย์ในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างมาก ความสำคัญของการอ่านดังที่กล่าวมา โลกจึงกำหนดให้ความสามารถในการอ่านเป็นเกณฑ์ในการชี้วัดความสำเร็จของประเทศ ประเทศใดมีสถิติในการอ่านมาก แสดงว่ามีความเจริญก้าวหน้ามาก นโยบายของรัฐบาลไทยจึงได้ส่งเสริมการอ่านและการเขียน โดยเฉพาะในกลุ่มนักเรียน ในการศึกษาภาคบังคับ รวมถึงนักเรียนที่ขาดโอกาสในการเรียนรู้ นักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์และที่อยู่ในถิ่นทุรกันดาร เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพื้นฐานที่สำคัญต่อการศึกษาในระดับสูงต่อไป และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (Wongwisit, 2008, pp. 8-9)

โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ประสบกับข้อจำกัดหลายด้าน ที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลัก ในการสื่อสาร นักเรียนชาติพันธุ์นิยมใช้ภาษาถิ่นของตน จึงพบปัญหาเกี่ยวกับการอ่านออกเสียงในภาษาไทย นักเรียนอ่านออกเสียงผิด ส่วนใหญ่ไม่สามารถออกเสียงคำควบกล้ำได้ จึงส่งผลไปยังการเขียน ทำให้การเขียนที่ไม่ถูกต้อง โดยผลการประเมินคุณภาพผู้เรียน (NT) นักเรียนในสังกัดโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีผลคะแนนเฉลี่ยด้านภาษาไทย ร้อยละ 41.04 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (Ministry of Education, 2021, online) ประกอบกับครูผู้สอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาหรือสำเร็จการศึกษาไม่ตรงตามสาขาวิชาที่สอน ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนส่วนใหญ่มีความต้องการในการเพิ่มทักษะด้านวิชาการ ด้านเทคนิคการสอน สื่อ และอุปกรณ์ทางการศึกษาเพื่อให้ครูนำไปพัฒนาวิชาชีพและเป็นได้สร้างโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนให้ได้เรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ (Julawan, 2019, p. 1)

คณะผู้วิจัยตระหนักเห็นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งเสริมด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทั้งนี้เนื่องจากแนวคิดการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ช่วยสร้างความรู้สึกรักผูกพัน ความรับผิดชอบในหน้าที่จัดการในสถานศึกษา โดยอาศัยหลักการมีส่วนร่วม รวมถึงหลักการบริหารที่สมาชิกของสถานศึกษาทุกส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของสถานศึกษา รวมถึงปฏิบัติงานตามหน้าที่อย่างเต็มศักยภาพ ตลอดจนแสดงความรับผิดชอบในผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษาด้วย (Boonpirom, 2010, p. 54) จากที่กล่าวมาข้างต้นการส่งเสริมทักษะการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครูผู้สอน จึงมีความจำเป็น เพื่อให้ครูผู้สอนมีสมรรถนะในการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียนให้มีคุณภาพเพิ่มขึ้น สามารถประยุกต์ใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการตามบริบทของในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
2. เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

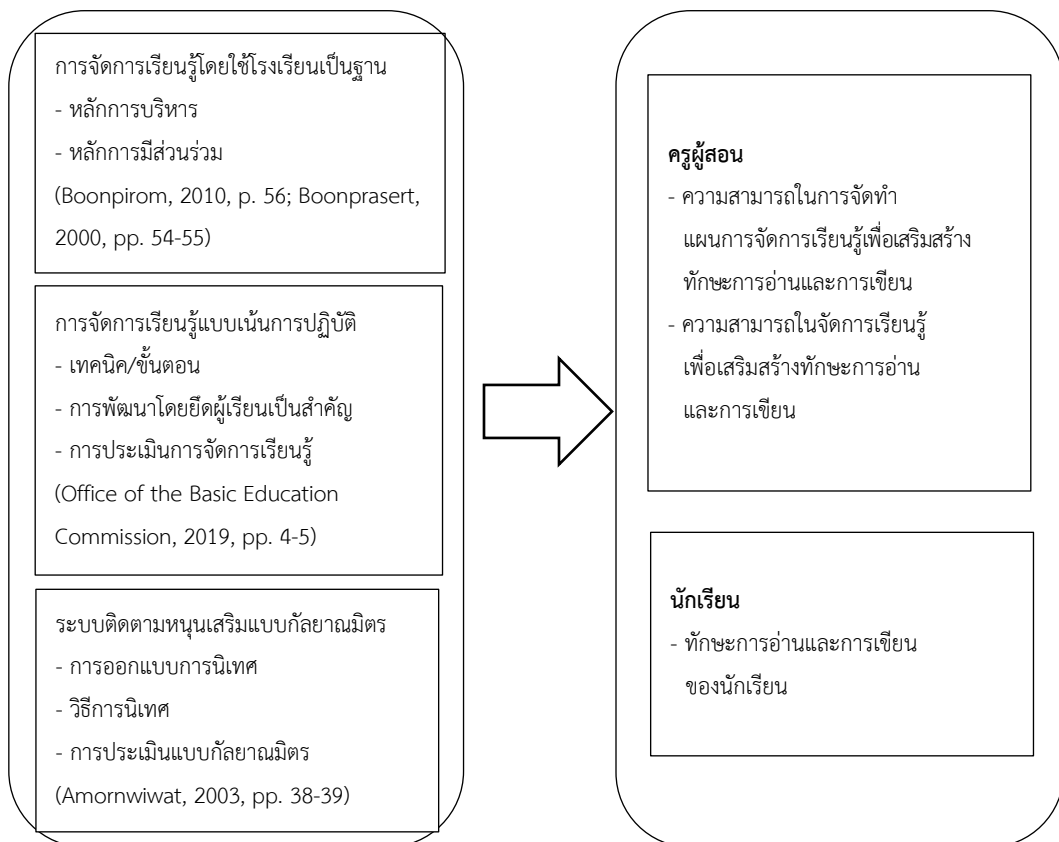
ประโยชน์การวิจัย

1. นักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนอย่างมีคุณภาพโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
2. ครูผู้สอนมีทักษะและเทคนิคในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนอย่างเป็นระบบและเป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามแนวคิดโรงเรียนเป็นฐาน
4. เกิดเครือข่ายการทำงานของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอย่างน้อย 7 เครือข่ายโรงเรียนในการนำสารสนเทศที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนให้มีคุณภาพ

การทบทวนวรรณกรรม

การส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนครั้งนี้ได้ใช้แนวคิดโรงเรียนเป็นฐานมาพัฒนาคุณภาพของนักเรียน ซึ่งเป็นวิธีการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการ หลักการสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นใช้หลักการมีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายเพื่อพัฒนาโรงเรียน ซึ่งการพัฒนาเน้นให้เหมาะสมกับบริบทและความต้องการของโรงเรียนเป็นหลัก (Boonpirom, 2010, p. 56; Boonprasert, 2000, pp. 54-55) การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนต้องดำเนินการปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้ เป็นผู้แนะนำโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติ (Active learning) ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนมีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์กับครูผู้สอนเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง นักเรียนต้องอ่าน เขียน ฝึกการตั้งคำถาม และลงมือปฏิบัติจริง โดยนักเรียนจะเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้ร่วมกับครูผู้สอน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนที่เหมาะสมในยุคประเทศไทย 4.0 ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความหมายอย่างแท้จริง (Office of the Basic Education Commission, 2019, pp. 4-5) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ควรมีการติดตามและการนิเทศแบบกัลยาณมิตร คือการให้ข้อเสนอแนะอย่างเป็นมิตรที่ดีแก่ครูด้วยการมีเมตตาธรรม พร้อมชี้แนะ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (Amornwivat, 2003, pp. 38-39) ทักษะการอ่านและการเขียนสิ่งที่สำคัญยิ่ง เนื่องจากการอ่าน การเขียนเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้ซึ่งต้องฝึกฝนและดำเนินการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้นักเรียนสามารถอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียนได้ และนำองค์ความรู้ไปใช้ในการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพ และสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ ดังนั้นการอ่านและการเขียนจึงเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ (Somprayoon, 2010, p. 16; Thaiubol, 2013, p. 1; Sukying, 2010, pp. 1-3) แต่ปัญหาที่พบในการเรียนรู้ของนักเรียนไทยในระดับประถมศึกษา คือส่วนใหญ่การอ่านเขียนภาษาไทยไม่ได้ ดังที่วิจารณ์ พานิช (Panich, 2012, pp.271-274) ได้กล่าวว่า การอ่านหนังสือไม่แตกคืออุปสรรคอันดับ 1 ของการเรียนรู้ ดังนั้นหากอ่านไม่ได้ ก็ย่อมส่งผลการการเขียนและมีผลต่อการเรียนรู้ ในรายวิชาอื่น ๆ จากการทบทวนวรรณกรรม คณะผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 33 ในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 14 โรงเรียน (Police Patrol Division 33, 2019, online) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูที่สอนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 จำนวน 50 คน และนักเรียน จำนวน 520 คน ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน 7 โรงเรียน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม เป็นแบบปลายเปิดเพื่อใช้สนทนากับครูผู้สอน 2) แบบสอบถามครูผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ 3) หลักสูตรการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน เป็นหลักสูตรอบรมที่ครอบคลุมแนวคิดการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน เขียน 4) แบบประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ 5) แบบประเมินการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ โดยกำหนดระดับค่าคะแนน ได้แก่ 1 คะแนน หมายถึงน้อยที่สุด 2 คะแนน หมายถึงน้อย 3 หมายถึงปานกลาง 4 คะแนน หมายถึงมาก และ 5 คะแนน หมายถึงมากที่สุด (Likert, 1961, p. 47) และ 6) แบบทดสอบ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ดำเนินการสร้างเครื่องมือให้เหมาะสมและครอบคลุมประเด็นและนำไปหาคุณภาพโดยให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ตามเกณฑ์พิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of congruency: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป (Srisa-ard, 2013, p. 193) โดยผลปรากฏว่าเครื่องมือทุกฉบับมีค่าระหว่าง 0.60-1.00 ซึ่งถือว่าเครื่องมือที่สร้างขึ้นทุกฉบับมีคุณภาพ

งานวิจัยนี้ ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา เลขที่ HE-077-2564 รับรองวันที่ 22 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2564

การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยได้รับความยินยอมในการเปิดเผยชื่อ นามสกุล และตำแหน่งในการวิจัยครั้งนี้เรียบร้อยแล้ว จึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 ศึกษา สํารวจสภาพและความต้องการเพื่อวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษา ดำเนินการดังนี้ 1) ศึกษา เอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับการใช้โรงเรียนเป็นฐาน 2) สํารวจสภาพของการจัดการเรียนรู้ ด้านการอ่านและการเขียนในรายวิชาภาษาไทยของครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และความต้องการในการพัฒนา เติมเต็มด้านต่าง ๆ 3) สังเคราะห์ผลการวิเคราะห์ทฤษฎี และดำเนินการออกแบบ หลักสูตรการพัฒนากิจการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน ตามความเหมาะสมของบริบทโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 4) นำหลักสูตรการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน พิจารณาพร้อมให้คำความเห็นและคำแนะนำ 5) นำหลักสูตรการพัฒนากิจการการเรียนรู้ของครูผู้สอน มาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และจัดทำหลักสูตรฉบับสมบูรณ์

ระยะที่ 2 การพัฒนาและประเมินกระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ดำเนินการ ดังนี้ 1) ประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อวางแผน การพัฒนาวิชาชีพครูแบบมีส่วนร่วม 2) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์ สมรรถนะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ จากหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 เพื่อออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับบริบทของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 3) พัฒนาครูผู้สอนด้วยการอบรมเชิงปฏิบัติการและการปฏิบัติจริง โดยใช้เทคนิคการจัดการเรียนรู้แบบเน้นการปฏิบัติ (Active learning) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2019, pp. 4-5) 4) คณะผู้วิจัยพัฒนาเว็บไซต์ “การส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน” เพื่อให้ครูได้แลกเปลี่ยนเทคนิคการจัดการเรียนรู้ร่วมกัน 5) ครูผู้สอนนำเทคนิค กระบวนการจัดการเรียนรู้ไปดำเนินการจัดการเรียนรู้กับนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 6) คณะผู้วิจัยดำเนินการติดตามและหนุนเสริมอย่างเป็นกัลยาณมิตร โดยมีการประเมิน

การจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยศึกษานิเทศก์และผู้บริหารโรงเรียน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในลักษณะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู (CoP: Community of practice) โดยดำเนินการร่วมกันของครูผู้สอนที่มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะการอ่าน-เขียนของนักเรียนมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งความรู้ ทักษะผ่านประสบการณ์จริงเพื่อให้ได้แนวทางและวิธีการที่ดีในการนำไปพัฒนานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ (McDonald & Steel, 2016, pp. 2-3) 7) ประเมินผลการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน ของนักเรียนระดับประถมศึกษาโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 8) ถอดบทเรียนผลการจัดการเรียนรู้ และแนวทางการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ด้านการอ่าน การเขียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการตามบริบทของในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้แก่ ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม นำมาวิเคราะห์เนื้อหาและบรรยายเชิงพรรณนา (Content analysis) และข้อมูลจากการแบบสอบถามใช้การหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviaton : SD) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ยของ Best (1997, p. 190) ได้แก่ ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มี/ปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มี/ปฏิบัติในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มี/ปฏิบัติในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มี/ปฏิบัติในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มี/ปฏิบัติในระดับมากที่สุด

2. การวิเคราะห์การส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ได้แก่ 1) ข้อมูลจากแบบประเมินทักษะการจัดทำแผนการเรียนรู้ และการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนโดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviaton : SD) กำหนดเกณฑ์การแปลความหมายค่าเฉลี่ย (Best, 1997, p. 190) ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึงมีทักษะในระดับน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึงมีทักษะในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึงมีทักษะในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึงมีทักษะในระดับมาก และค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึงมีทักษะระดับมากที่สุด 2) ข้อมูลจากแบบทดสอบที่ทำการประเมินนักเรียน ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะ การอ่าน การเขียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ร้อยละทดสอบ t-test เพื่อเปรียบเทียบทักษะก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และทดสอบ F-test เพื่อเปรียบเทียบทักษะหลังการการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของนักเรียนทั้ง 7 โรงเรียน และ 3) ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่ม ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การบรรยายเชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

ผลวิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการตามบริบทของในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน พบว่า บริบทของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการจัดประสบการณ์ระดับปฐมวัยและการจัดการเรียนรู้ในระดับขั้นพื้นฐาน (อนุบาล 1 ถึง ประถมศึกษาปีที่ 6) โดยมีครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนละประมาณ 3-8 คน และมีนักเรียนโรงเรียนละประมาณ 60-120 คน นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทุกโรงเรียนมีปัญหาการอ่านและการเขียนของนักเรียน ส่วนใหญ่ มีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน เนื่องจากนักเรียนไม่ใช้ภาษาไทยในการสื่อสาร ใช้ภาษาถิ่นเป็นส่วนใหญ่ จึงทำให้เกิดปัญหาการอ่านและการเขียน จึงมีความต้องการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนต่อไป

ตาราง 1 สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
ด้านบริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้	3.82	0.80	มาก
ด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้	3.65	0.71	มาก
ด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ ในการจัดการเรียนรู้	3.45	0.96	ปานกลาง
เฉลี่ยรวม	3.66	0.80	มาก

จากตาราง 1 พบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ด้านการบริหารส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และด้านเทคนิคการจัดการเรียนรู้ นั้นครูมีการดำเนินการในระดับมาก ($\bar{X}=3.82, 3.65$) ส่วนด้านทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ มีการดำเนินการในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.45$)

ผลการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีดังต่อไปนี้

1. ผลการพัฒนาครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แสดงดังตาราง 2 ถึงตาราง 4

ตาราง 2 การประเมินการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียน”

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. เอกสารประกอบการอบรม	4.37	0.63	มาก
2. สถานที่ในการจัดอบรม	4.11	0.89	มาก
3. ความพร้อมของวัสดุอุปกรณ์	4.30	0.61	มาก
4. ความสะดวกที่รับการอบรม	4.44	0.58	มาก
5. ความเหมาะสมของรูปแบบการอบรม	4.30	0.61	มาก
6. ความสามารถของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้	4.59	0.57	มากที่สุด
7. การเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมแสดงความคิดเห็น	4.52	0.51	มากที่สุด
8. เนื้อหาสาระที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ	4.59	0.57	มากที่สุด
9. ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน	4.22	0.58	มาก
10. องค์ความรู้ที่ได้รับมีประโยชน์ในการนำไปประยุกต์ใช้	4.41	0.50	มาก
11. องค์ความรู้ที่ได้รับตรงตามความต้องการ	4.33	0.48	มาก
12. สามารถนำความรู้ที่ได้ไปถ่ายทอดให้กับบุคคลที่สนใจได้	4.30	0.47	มาก
เฉลี่ยรวม	4.37	0.60	มาก

จากตาราง 2 พบว่า หลังการอบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร “การพัฒนาเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียน” ครูผู้สอนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.37$) ซึ่งมีความพึงพอใจมากที่สุดเกี่ยวกับความสามารถของวิทยากรในการถ่ายทอดความรู้และเนื้อหาที่ได้รับเป็นประโยชน์ต่อวิชาชีพ ($\bar{X}=4.59$) และพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมอบรมแสดงความคิดเห็น อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน ($\bar{X}=4.52$)

ตาราง 3 การประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน

ด้าน/รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
จุดประสงค์การเรียนรู้	4.03	0.60	มาก
1. จุดประสงค์มีความชัดเจนและสามารถวัดได้	4.07	0.61	มาก
2. จุดประสงค์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้	4.09	0.55	มาก
3. จุดประสงค์มีความสอดคล้องกับบริบทของนักเรียนและโรงเรียน	3.93	0.65	มาก
เนื้อหาสาระการเรียนรู้	4.03	0.67	มาก
4. เนื้อหามีความถูกต้องและครบถ้วนตามตัวชี้วัด	4.00	0.73	มาก
5. เนื้อหามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันในการจัดการเรียนรู้	4.11	0.60	มาก
6. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.02	0.68	มาก
7. เนื้อหาที่สอนสอดคล้องกับบริบทของนักเรียนและโรงเรียน	4.00	0.73	มาก
กิจกรรมการเรียนรู้	4.02	0.73	มาก
8. กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้	3.96	0.73	มาก
9. กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับบริบทของนักเรียนและโรงเรียน	4.11	0.77	มาก
10. กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านการเขียน	4.13	0.58	มาก
11. กิจกรรมการเรียนรู้จัดเป็นขั้นตอนสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม	3.87	0.81	มาก
สื่อและแหล่งการเรียนรู้	3.83	0.75	มาก
12. สื่อการจัดการเรียนรู้มีความหลากหลายและครบถ้วนตามเรื่องที่สอน	3.72	0.78	มาก
13. สื่อมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	3.91	0.76	มาก
14. สื่อมีความเหมาะสมกับบริบทของนักเรียน	3.89	0.67	มาก
15. สื่อและแหล่งการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน การเขียนได้ดี	3.80	0.78	มาก
การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	3.92	0.68	มาก
16. กำหนดหลักฐานการเรียนรู้สอดคล้อง ครอบคลุมตามมาตรฐานการเรียนรู้	3.89	0.71	มาก
17. กำหนดน้ำหนักหรือสัดส่วนคะแนนของชิ้นงานเหมาะสมกับเวลาเรียน	3.89	0.71	มาก
18. กำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมสอดคล้องกิจกรรมการเรียนรู้	3.93	0.68	มาก
19. กำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน	3.96	0.67	มาก
20. มีเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสมและชัดเจน	3.93	0.66	มาก
เฉลี่ยรวม	3.96	0.69	มาก

จากตาราง 3 พบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$) โดยพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และทุกรายการ โดยมีค่าเฉลี่ยระดับมากที่สุดคือ ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X}=4.03$) ข้อรายการคือ จุดประสงค์มีความเหมาะสมสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.09$) และด้านเนื้อหาสาระการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.03$) ข้อรายการคือ เนื้อหามีความต่อเนื่องสัมพันธ์กันในการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.11$) รองลงมาคือ ด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.02$) ข้อรายการคือ กิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านการเขียน ($\bar{X}=4.13$) ด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X}=4.13$) ข้อรายการคือ กำหนดวิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับบริบทของนักเรียน ($\bar{X}=3.96$) และอันดับสุดท้ายคือ ด้านสื่อและแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.83$) ข้อรายการคือ สื่อมีความสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{X}=3.91$) ตามลำดับ

ตาราง 4 การประเมินการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน

รายการ	$\bar{X}$	SD	แปลผล
1. การนำเข้าสู่บทเรียนดำเนินการได้น่าสนใจ	4.08	0.72	มาก
2. มีสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่จะสอน	4.10	0.71	มาก
3. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นขั้นตอนเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.06	0.71	มาก
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับเวลาและบริบทของนักเรียน	3.98	0.77	มาก
5. จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของนักเรียน	3.96	0.81	มาก
6. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความรู้และทักษะด้านการอ่าน การเขียน	3.90	0.76	มาก
7. ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล	3.86	0.86	มาก
8. มีการเชื่อมโยงเนื้อหาสาระที่เรียน (ภาคทฤษฎี) ไปสู่การประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง (ภาคปฏิบัติ)	3.84	0.91	มาก
9. เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม	4.04	0.87	มาก
10. จัดการเรียนรู้มีความเข้าใจนักเรียนและเอาใจใส่อย่างทั่วถึง	4.08	0.72	มาก
11. การอธิบายสามารถสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน เข้าใจง่าย	4.04	0.81	มาก
12. ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีหรือแหล่งการเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	3.60	0.90	มาก
13. การใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี หรือแหล่งการเรียนรู้ที่ช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีและเร็วขึ้น	3.72	0.78	มาก
14. มีการสรุปทบทวนให้แก่นักเรียนและเชื่อมโยงสู่การนำไปใช้ในชีวิตจริง	3.88	0.66	มาก
15. ใช้วิธีการและเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ได้เหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์และสาระการเรียนรู้	3.84	0.79	มาก
เฉลี่ยรวม	3.93	0.79	มาก

จากตาราง 4 พบว่า ครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.93$) และอยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยมีรายการที่อยู่ในระดับมากที่สุดคือ สร้างบรรยากาศการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาสาระที่จะสอน ($\bar{X}=4.10$) รองลงมาคือ การนำเข้าสู่บทเรียนดำเนินการได้น่าสนใจ และจัดการเรียนรู้มีความเข้าใจนักเรียนและเอาใจใส่อย่างทั่วถึง ($\bar{X}=4.08$) และอันดับสุดท้ายคือ ใช้สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีหรือแหล่งการเรียนรู้ประกอบการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X}=3.60$)

จากการสนทนากลุ่ม ครูผู้สอนได้สะท้อนว่าการเข้าร่วมพัฒนาศักยภาพ ทำให้ได้รับด้านความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับเด็กในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนที่ส่วนใหญ่เป็นเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ ทำให้ ดังที่ครูผู้สอนได้สะท้อนความเห็นดังนี้

“...การจัดการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนี้ดีและเหมาะกับบริบทของโรงเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนเพราะบริบทโรงเรียนของเราต่างจากโรงเรียนทั่วไป การจัดการเรียนทำให้ทั้งครูใหญ่และตัวเราในฐานะครูได้ร่วมกันคิด วิเคราะห์ วางแผนการสอนให้เด็กให้อ่านออกเขียนได้ ซึ่งยึดบริบทโรงเรียน และเหมาะสมกับสภาพเด็กด้วย นับว่าเป็นสิ่งที่ดี...” (Wannasorn, Focus Group Discussion, August 15, 2021)

“...การเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาครั้งนี้ ได้ความรู้มากมาย ทั้งเรื่องการสอน สื่อ การวัดประเมินผล รวมถึงยังมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของครู รวมถึง web page ที่จัดทำให้ครูได้เข้าไปเรียนรู้ ทั้งวิธีการสอนที่ดี การสร้างสื่อ

ตัวอย่างสื่อที่เหมาะสมกับการสอน ทำให้ครูพัฒนานักเรียนได้อย่างเหมาะสม จากนักเรียนที่อ่านไม่ได้ ในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 ก็เริ่มอ่านออกเขียนได้ นับว่าดีมากค่ะ...” (Saijai, Focus Group Discussion, August 15, 2021)

“...จากการพูดคุยแลกเปลี่ยนกับเพื่อนครู เห็นได้ชัดเจนว่าการจัดการเรียนการสอน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ทำให้นักเรียนมีทักษะการอ่าน การเขียนเพิ่มมากขึ้น และนักเรียนก็กล้าแสดงออกขึ้นด้วย...”(Chaimuangjai, Focus Group Discussion, August 15, 2021)

2. ผลการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน แสดงดังตาราง 5 ถึงตาราง 6

ตาราง 5 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

นักเรียน	ก่อนพัฒนา		หลังพัฒนา		t
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD	
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	10.53	2.84	16.35	2.39	24.77*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2	10.53	3.06	16.14	2.66	23.94*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3	10.61	2.46	16.31	2.41	31.43*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4	15.20	3.52	22.98	3.20	23.89*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	15.74	2.83	24.03	2.99	30.44*
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6	15.48	4.60	22.71	4.53	35.05*
	13.01	0.76	19.75	0.80	-

* p<0.05

จากตาราง 5 พบว่า คะแนนเฉลี่ยทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน ที่ใช้การจัดการเรียนรู้ โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หลังการพัฒนา ($\bar{X}$ =19.75) สูงกว่าก่อนพัฒนา ($\bar{X}$ =13.01) และมีทักษะแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าทักษะการอ่านและการเขียนหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการพัฒนาในทุกระดับชั้น

ตาราง 6 การเปรียบเทียบทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน หลังการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

โรงเรียน	$\bar{X}$	SD.	F	Sig
1. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเชียงใหม่จ่ารงค์	19.56	4.02		
2. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนห้วยทรายโพธิ์อนุสรณ์	19.61	3.85		
3. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนอาโอยาม่า	19.51	3.33		
4. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนบ้านหนองแหม	20.74	5.69	1.87	0.083
5. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเฉลิมพระเกียรติบ้านแกน้อย	18.95	5.14		
6. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ 2	20.28	4.62		
7. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนไลออนส์มหาจักร 9	18.95	4.55		
รวม	19.54	4.68		

* p<0.05

จากตาราง 6 พบว่า ทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ทั้ง 7 โรงเรียน หลังการพัฒนาโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ($F=1.87$, $Sig=0.083$) ไม่พบความแตกต่าง แสดงว่า หลังการพัฒนาโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับที่ดี ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นที่น่าสนใจที่สามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

สภาพปัญหา ความต้องการตามบริบทของในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ส่วนใหญ่ มีปัญหาด้านการอ่าน การเขียน เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่เป็นชาติพันธุ์ จึงทำให้เกิดปัญหาการเรียนรู้ด้านการอ่านและการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของฐิติพร ไชแสง และคณะ (Khaisaeng et al., 2020, pp. 1-8) พบว่าปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนตามพื้นที่ชายขอบ มีนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์จำนวนมาก คือนักเรียนไม่สามารถอ่านและเขียนภาษาไทยที่เป็นภาษามาตรฐานสำหรับการใช้ในการเรียนรู้ได้ จึงส่งผลให้ไม่เข้าใจในการสื่อสารสำหรับเด็กกลุ่มชาติพันธุ์ และจากงานวิจัยของปณิธิ ทองคำ, ไพศาล วรคำ และปิยะธิดา ปัญญา (Tongkum, Worakham, & Panya, 2018, p. 87) ได้ดำเนินการแก้ปัญหาการอ่าน การเขียนของนักเรียนโรงเรียนแม่คือวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1: การศึกษาจากทฤษฎีฐานราก พบว่านักเรียนโรงเรียนแม่คือวิทยา ปัญหาการอ่าน การเขียน ปัจจัยหลักที่เกี่ยวข้องคือนักเรียนคุ้นเคยกับภาษาเดิมของชาติพันธุ์มากกว่าภาษาไทย ดังนั้นการอ่านและการเขียนจึงเป็นปัญหาที่สำคัญสำหรับการเรียนรู้ของนักเรียน ประกอบกับครูผู้สอนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนส่วนใหญ่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาด้านการสอน ดังนั้นครูผู้สอนจึงมีความต้องการให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนและพัฒนาครูให้องค์ความรู้ในการจัดการเรียนรู้ และการประดิษฐ์สื่อนวัตกรรมเพื่อใช้ในการสอนให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจมากยิ่งขึ้น

ผลการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน การพัฒนาครูผู้สอนเพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน พบว่าครูผู้สอนมีความสามารถในการจัดทำแผน และมีทักษะการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก และทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าทักษะการอ่านและการเขียนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาในทุกระดับชั้น และหลังการพัฒนาโดยใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนักเรียนมีทักษะการอ่านและการเขียนอยู่ในระดับที่ดีทั้ง 7 โรงเรียน ดังที่อุดมศักดิ์ พลอยบุตร (Ploybut, 2019, online) กล่าวว่าครูเป็นตัวจักรสำคัญยิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเป็นผู้มีนิสัยรักการอ่าน ครูจึงมีภาระหน้าที่ต้องส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ปลูกฝังทักษะการเรียนรู้ การพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนจะต้องเริ่มต้นที่การส่งเสริมการอ่าน ซึ่งการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ครูได้จัดการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้ฝึกให้นักเรียนได้อ่านและเขียน ตามระดับความสามารถตามช่วงชั้น โดยผู้บริหาร และครูวิชาการได้มีเทคโนโลยีให้ข้อเสนอแนะอย่างต่อเนื่องโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้นส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนหลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนา ดังที่ลำพูน สิงห์ษา, อธิภัทร์ ถิ่นแสนดี และกฤตยากร ลดาวัลย์ (Singkh, Thinsandee, & Ladawan, 2020, pp. 9-10) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารสถานศึกษา โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โรงเรียนสุวรรณภูมิวิทยาลัย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27 พบว่าครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมของในการบริหารรูปแบบการบริหารต้องสอดคล้องกับสภาพและความต้องการของชุมชน ผู้บริหารต้องตระหนักให้ความสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เพราะเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษาโรงเรียน ดังนั้นดำเนินการส่งเสริมทักษะการอ่าน

และการเขียนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในครั้งนี้ ทำให้ครูได้รับการเติมเต็ม พร้อมกับการดูแลสนับสนุนจากผู้บริหารและครูวิชาการ จึงส่งผลให้ทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียน ตำรวจตระเวนชายแดนมีการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ซึ่งจะเป็รรากฐานในการเรียนรู้ที่ดีให้กับนักเรียนได้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การดำเนินการส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานให้กับบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้าใจร่วมกัน เพื่อให้ผู้มีส่วนรวมได้เข้าใจและทำให้การดำเนินการพัฒนานักเรียนเกิดประสิทธิผล
2. ผู้บริหารสถานศึกษา ควรกระจายงานให้ครูผู้สอนอย่างเท่าเทียมกัน และมีการกำกับ ติดตามการประเมินการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนอย่างต่อเนื่อง
3. ผลการใช้โรงเรียนเป็นฐาน สามารถพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูผู้สอนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องอื่นพัฒนาตนเองด้วยวิธีการที่หลากหลายและต่อเนื่องเพื่อส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนต่อไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการดำเนินการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในภาคเหนือตอนบน
2. ควรศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานต่อคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยเรื่อง การส่งเสริมทักษะการอ่านและการเขียนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานครั้งนี้ คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ที่ได้สนับสนุนทุนวิจัยจากงบประมาณแผ่นดิน ปีงบประมาณ 2564

เอกสารอ้างอิง

- Amornwivat, S. (2003). *Kanlayanimitnited*. Bangkok : Office of the Education Council. (In Thai)
- Best, J. W. (1997). *Research in Education* (3rd ed.). New Jersey : Prentice hall Inc.
- Boonpirom, S. (2010). *Innovation of Education Management*. Bangkok : Bookpoint. (In Thai)
- Boonprasert, A. (2000). *The report of the way to manage education and management of school by using School-Based Management*. Bangkok : Teachers Council of Thailand Printing House Ladprao. (In Thai)
- Chaimuangjai, T., Ms. (2021, 15 August). Teacher. *Focus Group Discussion*. (In Thai)
- Hirunpradit, P. (2009). *Using Thai Language in Thai Government office*. Bangkok : Expernet. (In Thai)
- Julawan, N. (2019). The problem of Thai words pronunciation of first primary school students' who used bahasa Melayu in dairy life in Border School of Border Patrol Police Division 43, Sadao District, Songkha Province. In *The 2nd National Academic conference of 2019, 15-16 August 2019* (pp. 1-3). Nakhon Sithammarat : Walailuk University. (In Thai)

- Khaisaeng, T., Thamrongsotthisakul, W., Onthanee, A., & Juntakun, J. (2020). Translanguaging: An alternative approach to teaching Thai reading for ethnic group students. *Ratchapruek Journal*, 18(1), 1-8. (In Thai)
- Likert, R. (1961). *New patterns of management*. New York : McGraw-Hill.
- McDonald, J., & Steel, A. C. (2016). *Communities of Practice: Facilitating Social Learning in Higher Education*. Singapore : Springer.
- Ministry of Education. (2008). *Measurement and Core Course of Thai Language Department of Core Course Fundamental Education for 2008*. Bangkok : The Agricultural Cooperative Association of Thailand Printing House. (In Thai)
- Ministry of Education. (2021). *Report on the results of the National Student Quality Assessment (NT) Grade 3 Academic Year 2021*. Retrieved December 19, 2021, from file:///C:/Users/Administrator/Downloads/NT01_CTY.pdf (In Thai)
- Office of the Basic Education Commission. (2019). *Guidelines for supervision to develop and promote active learning*. Bangkok : Supervisory Education Unit, Office of the Basic Education Commission Ministry of Education. (In Thai)
- Panich, W. (2012). *Way of Learning in 21st Century*. Bangkok : Sodsri-Saruewong Foundation. (in Thai)
- Ploybut, A. (2019). *Encourage for Reading*. Retrieved December 21, 2019, from <http://182.93.220.66/km/?name=research&file=readresearch&id=27> (In Thai)
- Police Patrol Division 33. (2019). *Schools under the Border Patrol Police Division 33*. Retrieved October 21, 2020, from <http://bpp33.bpp.police.go.th/bppschoo33/school.html> (In Thai)
- Saiaip., Ms. (2021, 15 August). Teacher. *Focus Group Discussion*. (In Thai)
- Singkha, L., Thinsandee, T., & Ladawan, L. (2020). Teachers' and Educational Personnel's Participation in School-Based Administration at Suwannaphumwittayalai School under Secondary Education Service Area Office 27. *Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus*, 9(1), 9-19. (In Thai)
- Somprayoon, W. (2010). *Technic of Teaching Thai Language*. Bangkok: Dokya Academic. (In Thai)
- Srisa-ard, B. (2013). *Statistical Methods for Research, Volume 1* (5th ed). Bangkok : Suwiriyasan. (In Thai)
- Sukyng, F.. (2010). *Reading Professional* (2nd ed). Bangkok : Pun Rue. (In Thai)
- Thaiubol, D. (2013). *Thai Language writing skill* (6th ed). Bangkok : Chulalongkorn University Press. (In Thai)
- Tongkum, P., Worakham, P., & Panya, P. (2018). Reading and Writing Problem-Solution of Students from Mae Kue Wittaya School under Chiang Mai Primary Educational Service Area one: Grounded Theory Study. *Academic Journal of Mahamakut Buddhist Univesity Roi Et Campus*, 8(2), 87-99. (In Thai)
- Wannasorn, S., Ms. (2021, 15 August). Teacher. *Focus Group Discussion*. (In Thai)
- Wongwisit, K. (2008). *Communication Language Skills*. Bangkok : Odian Store. (In Thai)